

Sygn. akt II UK 442/15

POSTANOWIENIE

Dnia 23 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z wniosku A. J.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Warszawie
z udziałem zainteresowanego M. S.
o ubezpieczenie społeczne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 23 czerwca 2016 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 19 marca 2015 r., sygn. akt III AUa 1772/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 marca 2015 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku oddalił apelację A. J. od wyroku z dnia 11 czerwca 2014 r., którym Sąd Okręgowy w Gdańsku oddalił odwołanie wnioskodawczynie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Warszawie z dnia 6 grudnia 2013 r., stwierdzającej niepodleganie przez odwołującą się ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia u płatnika składek H. (dalej jako zainteresowany) na podstawie umowy o pracę.

W skardze kasacyjnej wnioskodawczynie zarzuciła: 1) naruszenie przepisów postępowania w sposób, który miał istotny wpływ na wynik sprawy, a to art. 378 § 1, art. 382, art. 233 § 1 w związku z art. 391 k.p.c., polegające na nierozpoznaniu wszystkich zarzutów apelacyjnych, przyjęciu za własne ustaleń faktycznych

dokonanych przez Sąd pierwszej instancji i zaniechanie dokonania prawidłowego rozważenia materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, czym zaniechano dokonania prawidłowej kontroli instancyjnej zaskarżonego wyroku; 2) naruszenie prawa materialnego, tj.: a) art. 83 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p., przez jego niezasadne zastosowanie w sytuacji, gdy okoliczności sprawy nie dają podstaw do przyjęcia, że zawarta umowa o pracę nosiła cechy pozorności, przy jednoczesnym braku wskazania, na czym miała polegać rzekoma pozorność; b) art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (dalej jako ustawa systemowa), przez błędną wykładnię i uznanie, że nie zachodzą podstawy materialnoprawne do objęcia ubezpieczonej ubezpieczeniem społecznym z tytułu zatrudnienia u płatnika składek; c) art. 22 k.p., przez jego niezastosowanie i przyjęcie, iż między ubezpieczoną a zainteresowanym nie został nawiązany stosunek pracy.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającego go wyroku Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono jej oczywistą zasadnością, gdyż „zaskarżone orzeczenie w sposób oczywisty narusza przepisy art. 378 § 1 k.p.c., art. 382 k.p.c. oraz art. 233 § 1 w zw. z art. 391 k.p.c., z uwagi na brak rozpoznania przez Sąd II instancji wszystkich zarzutów apelacyjnych podniesionych przez ubezpieczoną w apelacji, co skutkowało brakiem przeprowadzenia prawidłowej kontroli orzeczenia sądu I instancji przez sąd odwoławczy. Brak rozważenia zarzutów apelacyjnych, w szczególności w zakresie rozważenia materiału dowodowego zebranego w sprawie, doprowadził do powielenia przez sąd II instancji błędów sądu I instancji i skutkowało ponadto również naruszeniem przepisów prawa materialnego, tj. art. 83 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p., art. 22 k.p. oraz art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 ustawy [systemowej]”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepublikowane i orzeczenia tam powołane). Jest tak dlatego, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania koniecznej jest wykazanie kwalifikowanej podstawy naruszenia prawa materialnego lub procesowego widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wdawania się w pogłębioną analizę prawną. Z tego względu przyjmuje się, że nie spełnia tego wymagania odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie zawartego tam zarzutu dodatkowo mianem rażącego, ewidentnego,

kwalifikowanego lub oczywistego, jeżeli nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość wydania wadliwego orzeczenia. Należy przy tym zwrócić uwagę, że art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie odwołuje się do oczywistego naruszenia prawa, ale do oczywistej zasadności skargi, co oznacza, że oczywista zasadność skargi może wynikać z oczywistego i kwalifikowanego naruszenia przepisu prawa, pod warunkiem jednak, że skarżący wykaże, iż uchybienie to zadecydowało o wyniku sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574).

Skarżąca nie zdołała wykazać tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność.

Odwołując się do tej przesłanki skarżąca poprzestaje na przytoczeniu przepisów powołanych w kasacyjnej podstawie naruszenia prawa procesowego, wskazaniu na brak rozpoznania przez Sąd drugiej instancji wszystkich zarzutów apelacyjnych z przytoczeniem postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 31 października 2005 r., IV CK 385/05 (LEX nr 186855), które nie zawiera zacytowanej treści oraz stwierdzenia, że uchybienie to spowodowało naruszenie przepisów powołanych w ramach kasacyjnej podstawy obrazu prawa materialnego.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania brak jest wyjaśnienia, jakich zarzutów apelacyjnych Sąd drugiej instancji nie rozpoznał i wywodu zmierzającego do wykazania, że uchybienie to w oczywisty sposób stanowi o wadliwości zaskarżonego wyroku. Tymczasem po pierwsze - nawet oczywiście błędna interpretacja i zastosowanie przepisów procesowych nie musi wpływać na rozstrzygnięcie sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 298/11, LEX nr 1215466), po drugie - z ustanowionego w art. 378 § 1 k.p.c. obowiązku sądu rozpoznania sprawy w granicach apelacji nie wynika konieczność osobnego omawiania przez sąd w uzasadnieniu wyroku każdego podniesionego w apelacji argumentu, wynika z niego jednak obowiązek odniesienia się do sformułowanych w apelacji zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że sąd rozważył je w całości przed wydaniem orzeczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 lipca 2009 r., I PK 38/09, LEX nr 523541) oraz po trzecie - rzeczą Sądu Najwyższego na etapie przedsądu nie jest poszukiwanie okoliczności przemawiających za przyjęciem skargi do rozpoznania w

uzasadnieniu podstaw kasacyjnych i formułowanie za skarżącą prawidłowego wniosku w tym zakresie.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.